

# Programma van Toetsing en Afsluiting

2021 - 2022



**vmbo klas 3 theoretisch/gemengde leerweg**  
**1 oktober 2021**

*Bouw wie je bent!*  
**metameer**

# Nadere uitwerking en PTA klas 4 2021 - 2022

## Inhoudsopgave

Inleiding .....	3
Korte uitleg over examens .....	4
SCHOOLEXAMEN .....	4
CENTRAAL EXAMEN .....	4
BEOORDELING .....	4
Nadere uitwerking locatie Stevensbeek, horend bij examenreglement Metameer 2021 2022.....	5
Artikel 4    Onregelmatigheden (Eindexamenbesluit art. 5) .....	5
Artikel 10b Herkansing schoolexamen .....	6
Programma van Toetsing en Afsluiting .....	7
Inhalen van een PTA-toets .....	7
Uitleg schema PTA.....	8
Instroom / doorstroom / terugvaloptie .....	9

## Inleiding

Beste kandidaat,

Je ontvangt dit document omdat je dit jaar toetsen gaat maken voor het schoolexamen en/of het centraal examen. De informatie die in dit document staat is niet alleen belangrijk voor jou, maar ook voor je ouders. Lees dit document dus eens rustig door, laat het zien aan je ouders en bewaar het zorgvuldig. De informatie uit dit document is ook terug te vinden op de website van Metameer, [www.metameer.nl](http://www.metameer.nl).

Een belangrijk document, dat over de examens gaat, is het Examenreglement. Dit reglement wordt niet op papier uitgedeeld, maar is ook te vinden op de website van Metameer. In dit reglement kun je alle wettelijke regels en afspraken vinden die te maken hebben met de examens. Deze informatie kun je altijd raadplegen.

In dit boekje vind je de volgende informatie:

- Een korte uitleg over de examens
- Enkele belangrijke artikelen uit het examenreglement
- Uitleg over het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting, ook wel schoolexamen genoemd)
- Een overzicht van het PTA van de vakken in jouw leerjaar en leerweg

Wij wensen je alvast heel veel succes met het maken van je examens!

Docenten en locatieleiding

## Korte uitleg over examens

Het examen bestaat uit twee delen: een schoolexamen (zie het PTA) en het centraal examen. De regels die voor het centraal examen gelden, gelden ook voor het schoolexamen. Deze regels zijn erg belangrijk, vandaar dat we hieronder enkele regels hebben vermeld en uitgelegd.

### SCHOOLEXAMEN

Voor alle vakken leg je een schoolexamen af. Een schoolexamen bestaat altijd uit meerdere onderdelen. Deze onderdelen staan per periode aangegeven in het PTA.

Voor enkele vakken kan het zo zijn dat in leerjaar 3 al schoolexamens worden afgenomen. Deze vakken zijn het profielvak, maatschappijleer, kunstvakken inclusief CKV en LOB. Voor Maatschappijleer, kunstvakken inclusief CKV, LOB en rekenen leg je alleen een schoolexamen af. Rekenen geldt alleen voor die leerlingen, die het vak wiskunde niet in hun examenpakket hebben.

### AFRONDING EINDCIJFERS SCHOOLEXAMEN

Het eindcijfer van het schoolexamen wordt afgerond op één decimaal. Wanneer het gemiddelde van alle schoolexamencijfers een getal is met 2 decimalen dan wordt dit zoals in de voorbeelden afgerond.

Bijvoorbeeld: 5,45 → 5,5 en een 5,44 → 5,4

### CENTRAAL EXAMEN

Dit deel van het examen wordt afgenomen met opgaven die verstrekt worden door het College voor Toetsing en Examens. De centrale examens worden afgenomen op landelijk vastgestelde momenten of tijdvakken. De digitale examens voor de leerwegen basis en kader worden door de school zelf ingepland.

Je mag pas aan het centraal examen deelnemen als je het schoolexamen volledig hebt afgerond.

### AFRONDING DEFINITIEF EINDCIJFER

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen en wordt afgerond op een heel getal. Is dit gemiddelde geen heel getal, dan wordt, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dit 5 of hoger is, naar boven afgerond. Bijvoorbeeld; een 5,55 wordt een 6, een 5,45 wordt een 5.

### BEOORDELING

Voor de meeste vakken komen er cijfers te staan op je examenlijst. De vakken kunstvakken inclusief CKV, LOB, LO en het profielwerkstuk zijn de uitzondering op die regel. Deze onderdelen worden beoordeeld met een onvoldoende, voldoende of goed. Voor al deze vakken moet je een voldoende of goed behalen om te kunnen slagen.

# Nadere uitwerking locatie Stevensbeek, horend bij examenreglement Metameer 2021 2022

## Artikel 4 Onregelmatigheden (Eindexamenbesluit art. 5)

Let op: dit artikel geldt ook voor schoolexamens.

Als je werkt aan een examenonderdeel (schoolexamen of centraal examen), moet je je houden aan de regels.

De regels komen er in grote lijnen op neer dat je:

- Werk op de afgesproken tijden moet inleveren;
- Op tijd aanwezig moet zijn;
- Niet mag spieken en geen gelegenheid tot spieken mag geven;
- Niet mag praten of op een andere manier communiceren onder een examen;
- Niet het werk van iemand anders mag inleveren;
- Niet zonder geldige reden afwezig mag zijn bij een examen

Als er een melding wordt gemaakt van een onregelmatigheid, volgt altijd een officiële procedure. Er volgt een gesprek tussen jou en de examencommissie. Daarna kan er een beslissing worden genomen en laat de school die aan jou en je ouders (schriftelijk) weten.

Onderdeel van die beslissing kunnen zijn, bijvoorbeeld:

- Het toekennen van het cijfer 1,0 voor (een toets van) het schoolexamen of van het centraal examen.
- Het ontzeggen van (verdere) deelname aan één of meer (herkansings)zittingen van het schoolexamen of het centraal examen
- Het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen.
- Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de locatiedirecteur aan te wijzen onderdelen, in het volgende tijdvak voor zover het C.E.-toetsen betreft.

## Artikel 10b Herkansing schoolexamen

Voor de schoolexamens mag je soms een herkansing doen. De regels daarvoor vind je in de herkansingsregeling hieronder.

1. De docenten beslissen welke toetsen herkansbaar zijn, deze zijn terug te vinden in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. Herkansingen worden opgegeven bij de eindexamensecretaris.
3. Indien een kandidaat ingeschreven heeft voor een herkansingstoets, is hij verplicht naar behoren aan die toets deel te nemen.
4. Voor een toets die wordt herkanst, geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer.

### **VMBO**

5. In het derde leerjaar kan een kandidaat een verzoek tot herkansing voor een toets uit die toetsweek /periode aanvragen uiterlijk één week na afloop van de toetsweek / de periode. Het verzoek tot herkansing wordt beoordeeld door de locatiedirecteur. Herkansing is echter alleen mogelijk indien bijzondere omstandigheden oorzaak zijn van onvoldoende prestaties.
6. Het tijdstip van de herkansing wordt in overleg met de kandidaat vastgesteld. In het vierde leerjaar is er na elke toetsweek een herkansingsmoment voor één toets uit de voorafgaande periode(n). De kandidaat kan twee keer gebruik maken van deze mogelijkheid.
7. Voor het vak maatschappijleer geldt een afzonderlijke herkansregeling.

## Programma van Toetsing en Afsluiting

Het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) gaat over het Schoolexamen (SE).

Dit vindt plaats in het 3<sup>e</sup> en het 4<sup>e</sup> leerjaar. Aan het eind van het 4<sup>e</sup> leerjaar wordt het SE afgesloten en neemt de leerling deel aan het Centraal Examen (CE)

Het definitieve eindcijfer voor een vak is het gemiddelde van het SE en het CE.

Het **schoolexamen** kan bestaan uit de volgende onderdelen:

- CBT=computertoets
- H=handelingsopdracht
- M=mondelinge opdracht
- P=praktische opdracht
- PB=procesbeoordeling
- PO=praktijkopdracht
- Pr=presentatie
- S=schriftelijke opdracht
- V=verslag
- W=werkstuk

Het **centraal examen** kan bestaan uit:

CSE	Centraal Schriftelijk Examen (avo-vakken tg-leerweg)
CSPE	Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (alle beroepsgerichte vakken)
CPE	Centraal Praktisch Examen (beeldende vakken/tekenen)
CBT	Computer Based Testing = Digitaal examen. (avo-vakken van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg)

Het PTA geeft per vak aan:

- In welke periode een toets plaatsvindt
- Wat er getoetst wordt
- Aan welke eisen van het examenprogramma de toets voldoet
- De toetsvorm
- De toetsduur
- De weging
- De soort beoordeling (cijfer of letter)
- En de eventuele herkansbaarheid

De exameneenheden en kerndoelen staan in de syllabus per vak, zie [www.examenblad.nl](http://www.examenblad.nl)

kunstvakken inclusief CKV, Maatschappijleer en delen van het profielvak / keuzevakken worden al deels afgesloten in het 3<sup>e</sup> jaar.

### Inhalen van een PTA-toets

Het is erg belangrijk dat je zo veel mogelijk aanwezig bent bij een geplande PTA-toets. Controleer daarom direct nadat een toets is opgegeven of je geen andere afspraak hebt op dat moment (bijv. tandarts, intakegesprek o.i.d.).

Als je op het moment van afname van een PTA-toets toch niet aanwezig bent en je bent correct afgemeld met geldende reden, meld je dan zo spoedig mogelijk na terugkeer bij de vakdocent om een afspraak te maken voor het inhalen van de toets.

## Uitleg schema PTA

Kolom 1: hier staat in welke periode een onderdeel getoetst wordt

Kolom 2: hier vind je welke stof je bestudeerd moet hebben

Kolom 3: hier staan de getoetste exameneenheden aangegeven

Kolom 4: hier staat welke toetsvorm gebruikt wordt. De vorm wordt aangeduid met codes:

CBT=computertoets  
H=handelingsopdracht  
M=mondelinge opdracht  
P=praktische opdracht  
PB=procesbeoordeling  
PO=praktijkopdracht  
Pr=presentatie  
S=schriftelijke opdracht  
V=verslag  
W=werkstuk

Kolom 5: hier staat de tijd die je mag gebruiken voor de toets/opdracht aangegeven in minuten

Kolom 6: hier staat hoe zwaar een toets meetelt: 1x; 2x; 3x; 4x

Kolom 7: hier staat of je een toets mag herkansen.

Kolom 8: hier staat hoe de beoordeling van je werk eruitziet: C=cijfer, L= letter (bijv. V voor voldoende, O voor onvoldoende)

Kolom 9: hier staat aanvullende informatie die van belang is. Bijvoorbeeld: wanneer je een werkstuk moet inleveren of welke hulpmiddelen je mag gebruiken.



## Instroom / doorstroom / terugvaloptie

Sommige leerlingen maken gebruik van het recht van stapelen, of stromen door vanuit een hogere leerweg.

Hiervoor geldt:

- Er volgt wanneer nodig een inhaalprogramma voor de vakken waarvoor in leerjaar 3 wel een PTA van toepassing is (profielvak, maatschappijleer, kunstvakken inclusief CKV). Hiermee wordt voldaan aan het betreffende PTA.

### **Terugvaloptie**

Mocht een kandidaat bij het examen in een vak op een hoger niveau gebruik maken de terugvaloptie, blijft het SE cijfer dat eerder op het hogere niveau is behaald van kracht. Kortom; de terugvaloptie geldt voor de vakken met een centraal examen. Mocht een leerling een vak op hoger niveau doen en valt het resultaat tegen, dan mag een leerling herkansen op zijn oorspronkelijk niveau.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA)  
2021-2022

Vak: **Maatschappijleer**

Leerjaar: **3**

Leerweg: **GT**

Periode	Leerstof	Examen-eenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
3.1.	Wat is Maatschappijleer?	ML1/K/1.1	S	50	1	N	C	Af te nemen na het afronden van H1.
	Jongeren	ML1/K/4.5	P	250	1	J	C	In te leveren in de laatste week van de periode.
3.2.	Pluriforme Samenleving	ML1/K/5.7	P	250	1	J	C	In te leveren in de laatste week van de periode.
3.3.	Criminaliteit & Media	ML1/K/7.11	P	250	1	J	C	In te leveren in de laatste week van de periode.
3.4.	Politiek	ML1/K/6.9	S	50	1	J	C	Af te nemen na het afronden van H3.
	Nederland en de wereld	ML1/K/2.2 ML1/K/3.3	P	250	1	N	C	In te leveren in de laatste week van de periode.

Het vak Maatschappijleer wordt afgenomen als schoolexamen.

Indien mogelijk zal het herkennen van praktische opdrachten, anders dan toetsen, geschieden middels het aanpassen van de eerste versie aan de hand van gegeven feedback.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA)  
2021-2022 / 2022-2023

Vak: **Technologie en Toepassingen**

Leerjaar: **3 en 4**

Niveau: **TG**

Periode	Leerstof	Examen eenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
3.1	3D software en Micro:Bit	A1 t/m A5 B1/D1/E4/E14/E18	P	100	1	Nee	C	
3.2	Opdracht in één van de 8 werkvelden	A1 t/m A6 / B1/ B2 D1/ E1 t/m E3 / E5 t/m E13 / E15 t/m E17 / F	PO	100	1	Nee	C	
3.2	Beschrijf een technologisch product	E16	Pr	100	1	Nee	C	
3.3	Opdracht in een van de 8 werkvelden	A1 t/m A6 / B1/ B2 D1/ E1 t/m E3 / E5 t/m E13 / E15 t/m E17 / F	PO	100	1	Nee	C	
3.4	Opdracht in een van de 8 werkvelden	A1 t/m A6 / B1/ B2 D1/ E1 t/m E3 / E5 t/m E13 / E15 t/m E17 / F	PO	100	1	Nee	C	
3.4	LOB dossier leerjaar 3	C1/C2	V	100	1	Nee	L	website en/of verslag
4.1	Opdracht in een van de 8 werkvelden	A1 t/m A6 / B1/ B2 D1/ E1 t/m E3 / E5 t/m E13 / E15 t/m E17 / F	PO	100	1	Nee	C	
4.2	Opdracht in een van de 8 werkvelden	A1 t/m A6 / B1/ B2 D1/ E1 t/m E3 / E5 t/m E13 / E15 t/m E17 / F	P	100	1	Nee	C	gericht op open dag Metameer
4.3	Eindopdracht in een van de 8 werkvelden	A1 t/m A6 / B1/ B2 D1/ E1 t/m E4 / E5 t/m E13 / E15 t/m E17 / F	PO	100	1	Nee	C	
3.1 t/m 4.3	LOB dossier Leerjaar 4	C1/C2	V	100	1	Nee	L	website en/of verslag

Programma van toetsing en afsluiting (PTA)  
2021-2023

Vak: **Dienstverlening & Producten**

Leerjaar: **3/ 4**

Leerweg: **TG**

Periode	Leerstof	Examen-eenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
3.1 t/m 4.3	Een activiteit organiseren	P/D&P/1.1 P/D&P/1.2 P/D&P/1.3	PO	200	1	Nee	C	
	Facilitaire werkzaamheden uitvoeren	P/D&P/1.3	PO	100	1	Nee	C	
	Office-vaardigheden	P/D&P/1.2 P/D&P/4.1	CBT	100	1	Nee	C	
	Veiligheid en vergunningen	P/D&P/1.4	S	50	1	Nee	C	
	Presentatie van eigen film	P/D&P/4.3	Pr	15	1	Nee	C	
	Opdrachten omtrent 'een film maken'	P/D&P/4.2 P/D&P/4.3	P	200	1	Nee	C	
	Website ontwerpen en samenstellen	P/D&P/4.3	P	200	1	Nee	C	

**Terugvaloptie:**

*Mocht een kandidaat bij het examen in een vak op een hoger niveau gebruik maken de terugvaloptie, blijft het SE cijfer dat eerder op het hogere niveau is behaald van kracht.*

<p>Programma van toetsing en afsluiting (PTA) 2021-2023</p> <p>Vak: <b>(1910) Geüniformeerde dienstverlening en veiligheid</b>  Leerjaar: <b>3 + 4</b>  Leerweg: <b>TG</b></p>								
Wegingsfactor voor PTA leerjaar 3+4 : <b>1</b>								
Periode	Leerstof	Examineenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
1 t/m 7	Theorietoets: Geüniformeerd dienstverlening	K/D&P/6.1 K/D&P/6.2 K/D&P/6.3 K/D&P/6.4 K/D&P/6.5	S	50	1	Nee	C	
	Uitvoering van diverse praktische (samenwerking) opdrachten	K/D&P/6.1 K/D&P/6.2 K/D&P/6.3 K/D&P/6.4 K/D&P/6.5	PB	100	1	Nee	L	
	Opdracht "Veiligheid in eigen huis"	K/D&P/6.2 K/D&P/6.5	P	100	1	Nee	C	

Programma van toetsingen afsluiting (PTA) 2021-2023  Vak: <b>(1701) Commerciële</b> Leerjaar: <b>3 + 4</b> Leerweg: <b>TG</b>								
Wegingsfactor voor PTA leerjaar 3: <b>1</b>								
Periode	Leerstof	Examineenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
1 t/m 7	Verkoopgesprek met een klant	P/EO/1.2	H	50	1	Nee	C	
	Tell Sell filmpje	P/EO/1.1 P/EO/1.2	PO	150	1	Nee	C	
	Opdracht Retailformule/ marketingmix voor een bedrijf.	P/EO/1.1	PO	200		Nee	C	

Programma van toetsingen afsluiting (PTA) 2021-2023  Vak: <b>(1709) Ondernemen</b> Leerjaar: <b>3 + 4</b> Leerweg: <b>TG</b>								
Wegingsfactor voor PTA leerjaar 3: <b>1</b>								
Periode	Leerstof	Examineenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
1 t/m 7	Presentatie van eigen onderneming	K/EO/5.2 K/EO/5.3 K/EO/5.4	Pr	50	1	Nee	C	
	“Jezelf als ondernemer beschrijven”	K/EO/5.1	PO	150	1	Nee	C	
	Verslag plazachallenge	K/EO/5.2 K/EO/5.3	PO	50	1	Nee	C	

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) 2021-2023  Vak: <b>(1913) Voeding en beweging</b> Leerjaar: <b>3 + 4</b> Leerweg: <b>TG</b>								
Wegingsfactor voor PTA leerjaar 3: <b>1</b>								
Periode	Leerstof	Examenen heden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
1 t/m 7	Maaltijdplan voor een week	K/D&P/4.2	PO	50	1	Nee	C	
	De verantwoorde schoolkantine	K/D&P/4.1	PO	50	1	Nee	C	
	Oefening met een beperking	K/D&P/4.3	PO	50	1	Nee	C	

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) 2021-2023  Vak: <b>(1906) Robotica</b> Leerjaar: <b>3 + 4</b> Leerweg: <b>TG</b>								
Periode	Leerstof	Examenen heden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
1 t/m 7	Oriëntatie op moderne technische toepassingen.	K/D&P/2.1	Pr	nvt	1	Niet	C	
	Eenvoudige schakelingen bouwen	K/D&P/2.2	CBT	100	1	Niet	C	
	Zelf geprogrammeerde robothandeling door robot laten uitvoeren	K/D&P/2.3	Pr	nvt	1	Niet	C	

<p>Programma van toetsing en afsluiting (PTA) 2021-2023</p> <p>Vak: <b>(1911) Digispel</b>          Leerjaar: <b>3 + 4</b>          Leerweg: <b>TG</b></p>								
Periode	Leerstof	Examenen heden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
1 t/m 7	Een digitaal, educatief spel bedenken.	K/D&P/1.1	P	100	1	Niet	C	
	Een digitaal, educatief spel maken.	K/D&P/1.2	CBT	nvt	1	Niet	C	
	Demonstratie en presentatie van het gemaakte spel	K/D&P/1.3	PR	50	1	Niet	C	

<p>Programma van toetsing en afsluiting (PTA) 2021-2023</p> <p>Vak: <b>(1912) Werken aan natuur en milieu</b>          Leerjaar: <b>3 + 4</b>          Leerweg: <b>TG</b></p>								
Periode	Leerstof	Examenen heden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
1 t/m 7	Onderzoek – praktische maatregelen ter bevordering milieu	K/D&P/3.1	PR	nvt	1	Niet	C	
	Een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit	K/D&P/3.2	P	nvt	1	Niet	C	



Programma van toetsing en afsluiting (PTA)  
2021-2022

Vak: **rekenen**  
 Leerjaar: **3/4**  
 Leerweg: **VMBO T**

Periode	Leerstof	Examen eenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Gewicht	Herkansbaar	Beoordeling	Opmerkingen
3.1 tot en met 4.3.	Rekenstof behorende bij referentieniveau 2F	Getallen & bewerkingen Meten meetkunde Verhoudingen Verbanden	S	90 min.	1	ja	C	<p>Verplicht voor leerlingen zonder wiskunde in het pakket</p> <p>Leerlingen worden in de gelegenheid gesteld het schoolexamen rekenen te maken in leerjaar 3 en/of 4</p> <p>In geval het behaalde cijfer lager is dan een 5 moet de leerlingen deelnemen aan de herkansing</p>